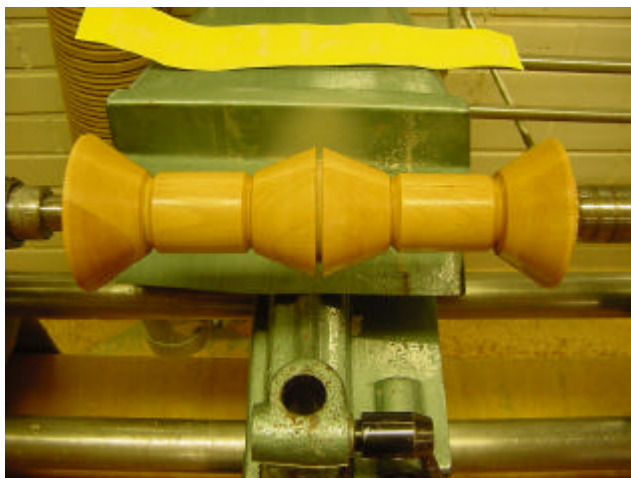

Kynttilänjalka sorvaamalla

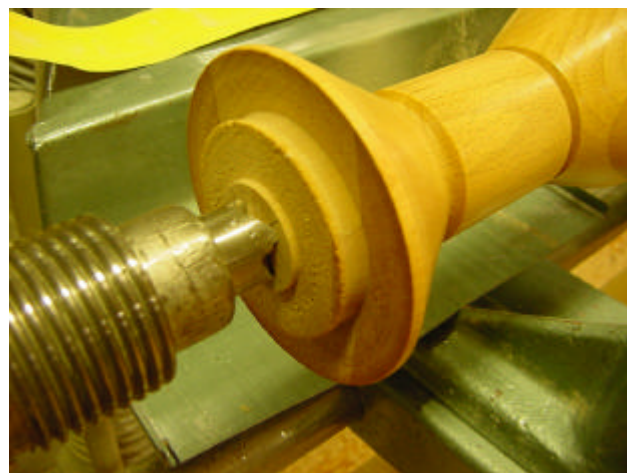
Tässä artikkelissa pyökistä sorvattu kynttilänjalka edustaa ehkä hieman modernimpaa käsitystä sorvatusta kynttilänjalasta. Yleensä on totuttu erilaisiin pyörityksiin ja pehmeämpiin muotoihin. Nyt haettiin tarkoituksella muuta muotoa.

Samalla kokeiltiin kulhoistukkaa reiän porauksessa ja päädyn viimeistelyssä. Tässä tapauksessa oli melkein helpompi tehdä kaksi samanlaista kerralla. Ainakin niitä oli helppo vertailla keskenään.

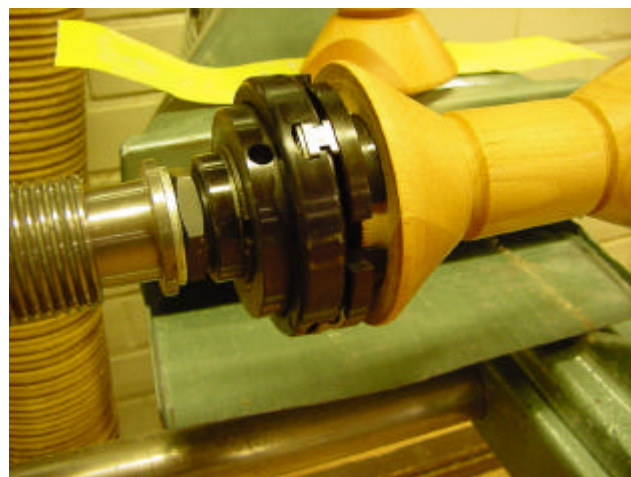
Aluksi valmistettiin riittävän iso ”pölkky” liimaamalla pyökkilautoja nippuun. Seuraavaksi aihio muotoiltiin kahdeksankulmaiseksi vannesahalla ja erityisellä ohjuksella. Sitten oli vuorossa kappaleen kiinnitys sorviin ja pinnan tasaus. Tämä tehtiin isolla kourutaltalla.

Tässä vaiheessa kannattaa suunnitelma tulevasta kynttilänjalasta olla valmis. Pyöreän aihion pintaan tehtiin ensin katkaisutaltalla upotukset lopullisia mittoja vastaviksi ja lopulliseen syvyyteen. Tällöin voitiin sorvata huolelta määrättyyn syvyyteen ilman toistuvia mittailuja. Viisteissä käytettiin pienempää kourutalttaa ja kulhotalttaa.

Aihion molempiin päihin sorvattiin ulokkeet, joihin kulhoistukka kiinnitettäisiin. Kun ulokkeet oli tehty, voitiin kynttilänjalat hioa ja pintakäsitellä sorvin pyöriessä.

Nyt aihio voidaan katkaista ja erottaa kynttilänjalat toisistaan. Tässä katkaisutalalta on kätevä. Sitten kulhoistukka asennettiin sorviin ja toinen kynttilänjalka siihen tiukasti. Istukan kiristysvaiheessa kannattaa karapylkällä tukea aihiota, jotta se kiinnittyy suoraan istukkaan.

Poraus syntyy parhaiten sorvilla. Reikä tulee keskelle ja kiinnitys on tukeva. Metallisorvin terät käyvät tässä hyvin. Reikä kannattaa mitoittaa käytettävää kynttilää silmällä pitäen hiukan tiukaksi.

Lopuksi pääty viistetään sopivaan kulmaan ja muutenkin siistitään. Kevyt hionta ja sama pintakäsittely sorvin pyöriessä. Näissä jaloissa käytettiin öljyvahaa, joka kiillotettiin lopuksi sorvilastuilla.

Oikeastaan vaikein vaihe oli poistaa kannasta kulhoistukkaa varten jätetty pahkura. Pyökki on kovaa puuta, joten taltat ja puukot oli unohdettava. Pitkällisen mietinnän jälkeen raspiroope sai näyttää kyn-

tensä. Tähän työhön se sitten lopulta hajosikin.

Kynttilänjalat ovat käyttöympäristöönsä sopivat, vaikkakin hiukan yksinkertaiset. Mutta ainahan näitä voi tehdä lisää ja laittaa vanhat kiertoon.

Tatu Toukomies
Pohjois-Helsingin ya
tatu.toukomies@edu.hel.fi